

Deres ref • *Your ref:*
03/00181

Vår ref • *Our ref:*
2003/00197/401/MHØ
Saks-b. • *Inquiries:* Martin Høyby

Vår dato • *Our date:*
31. mars 2003

Høringsnotat om ny matlov

Det vises til høringsnotat om ny matlov 14.02.03 samt brev 12.02. så.

Statens strålevern er fagmyndighet på området strålevern og atomsikkerhet og har følgende ansvarsområder:

- Statens strålevern har forvaltnings- og tilsynsansvar ved all bruk av strålekilder i medisin, industri og forskning, og med de to forskningsreaktorene i Norge.
- Statens strålevern overvåker naturlig og kunstig stråling i miljø og yrkesliv.
- Statens strålevern skal øke kunnskap om forekomst, risiko og effekt av stråling. Dette gjelder blant annet innen radioøkologi og medisinske effekter av stråling.
- Statens strålevern har laboratorier for måling av stråledose og radioaktivitet.
- Statens strålevern leder, har sekretariat og operasjonslokaler for den nasjonale atomberedskapen.

Strålevernets forvaltningsoppgaver er hjemlet i Lov om strålevern og bruk av stråling, 2000, og Lov om atomenergivirksomhet, 1972.

I forhold til næringsmidler, innsatsvarer, dyre- og plantehelse, overvåker Statens strålevern naturlig og menneskeskap radioaktivitet i landbruket og det ytre miljø. I forbindelse med utformingen av forskriftene til Matloven vil vi anta det er behov for en nærmere beskrivelse av Mattilsynets behov for data om radioaktivitet i miljøet. Statens strålevern er positiv til at en nå får en lov til fordel for 12 lover på næringsmiddelområdet. Vi synes loven er godt bygget opp og omfatter etter vår oppfatning de forhold det er behov for lovgivning på.

Vedrørende § 26 *Tilsyn og vedtak som gir Mattilsynets kompetanse til å fastsette forskrifter uten forutgående høring*

Strålevernet mener det er nødvendig at Mattilsynet formelt kan få en slik kompetanse, men er av den oppfatning at Strålevernet må konsulteres i forkant for en slik fastsettelse når forskriften har bestemmelser knyttet til radioaktivitet i næringsmidler. Det vises i den sammenheng til Ot prp nr 88 1998-99 - Om *lov om strålevern og bruk av stråling* hvor det i kapittel 9.6 (Næringsmiddelavgivning) bl a er framført:

Formålsbestemmelsen i forslaget til ny strålevernlov tar sikte på forebygging av skadelig innvirkning av stråling på helse og miljø. Da næringsmidler kan være en slik kilde, vil lovforslaget etter sin ordlyd overlape anvendelsesområdet for næringsmiddelavgivningen. Det er imidlertid ikke hensikten å gjøre noen endring i forvaltningsansvaret for næringsmiddelområdet, men det forutsettes at det slik som idag skjer et samarbeid mellom næringsmiddelmyndigheter og Statens strålevern i fastsettelse av tiltaksgrenser m.v. for radioaktivitet.

Den eneste høringsinstans som har uttalt seg, er Norges veterinærhøgskole, som er enig i at det ikke er grunn til å endre forvaltningsansvaret når det gjelder radioaktiv forurensning av næringsmidler. De anser at samarbeidet mellom

næringsmiddeltilsynet, sentralt og lokalt, og Statens strålevern synes å fungere godt, og at dagens tilsyns- og forvaltningspraksis på dette området bør videreføres.

Dette har videre betydning i forhold til det praktiske når det skal fastsettes forskrifter på ordinær måte, jf §§ 15,16 og 17.

Vedrørende § 28 Omsetningsforbud, tilbaketrekking, beslagleggelse, destruksjon m v.

I tillegg til de virkemidler som er nevnt i tredje ledd, vil Strålevernet minne om at nedfôring før slakting også er en metode. Etter Tjernobylulykken og fram til 2001 har det vært om lag 1,9 millioner sau på ulike nedfôringstiltak for å få slaktet til å komme under anbefalte grenseverdier for radioaktivitet i mat til humant konsum. Metoden er også i bruk når det gjelder rein.

Et par detaljer

Vi vil foreslå at en definerer begrepet dyreholder, jf § 5. Og når det gjelder § 15 bokstav b synes vi at ernæringsmessig sammensetning kan erstattes med næringsinnhold. Begrunnelsen for dette er knyttet til at ernæringsbegrepet til vanlig brukes om sammenhengen mellom mat, næringsstoffer og helse; mens næring er knyttet til grunnstoff og kjemiske forbindelser som opptas i organismen.

Med hilsen

Ole Harbitz
direktør

Martin Høiby